

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Fjerde Udvidede Afdeling)

20. september 2019*

»Annulationsøgsmål – fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger truffet på baggrund af situationen i Venezuela – sag anlagt af et tredjeland – ikke umiddelbart berørt – afvisning«

I sag T-65/18,

Den Bolivariske Republik Venezuela ved advokaterne F. Di Gianni og L. Giuliano,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union, først ved P. Mahnič og L. Ozola, derefter ved P. Mahnič og A. Antoniadis, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af for det første Rådets forordning (EU) 2017/2063 af 13. november 2017 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Venezuela (EUT 2017, L 295, s. 21), for det andet Rådets forordning (EU) 2018/1653 af 6. november 2018 om gennemførelse af forordning 2017/2063 (EUT 2018, L 276, s. 1) og for det tredje Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1656 af 6. november 2018 om ændring af afgørelse (FUSP) 2017/2074 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Venezuela (EUT 2018, L 276, s. 10), for så vidt som bestemmelserne i de nævnte dokumenter vedrører Den Bolivariske Republik Venezuela,

har

RETTEN (Fjerde Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, H. Kanninen, og dommerne J. Schwarcz, C. Iliopoulos, L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (refererende dommer) og I. Reine,

justitssekretær: fuldmægtig F. Oller,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. februar 2019,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Dom

Twistens baggrund

- 1 Den 13. november 2017 vedtog Rådet for Den Europæiske Union afgørelse (FUSP) 2017/2074 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Venezuela (EUT 2017, L 295, s. 60). Denne afgørelse indeholder for det første et forbud mod eksport til Venezuela af våben, militært materiel eller ethvert andet udstyr, der kan anvendes til intern undertrykkelse, samt udstyr, teknologi eller overvågningssoftware. Afgørelsen indeholder for det andet et forbud mod at levere finansielle, tekniske eller andre former for tjenester til Venezuela i forbindelse med de nævnte former for udstyr og teknologi. Afgørelsen fastsætter for det tredje en indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer for personer, enheder og organer. Ifølge første betragtning til afgørelse 2017/2074 er afgørelsen et svar på den fortsatte svækkelse af demokratiet, retsstatsprincippet og menneskerettighederne i Venezuela.
- 2 Artikel 13, stk. 2, i afgørelse 2017/2074 bestemmer, at denne afgørelse løbende tages op til fornyet overvejelse, og at den om nødvendigt kan forlænges eller ændres, hvis Rådet skønner, at målene i afgørelsen ikke er nået. Samme artikels stk. 1 bestemte i sin oprindelige affattelse, at afgørelse 2017/2074 skulle finde anvendelse indtil den 14. november 2018. Den 6. november 2018 forlængede Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1656 om ændring af afgørelse 2017/2074 (EUT 2018, L 276, s. 10) gyldigheden af sidstnævnte afgørelse indtil den 14. november 2019 og ændrede nr. 7) i bilag I til den sidstnævnte afgørelse, som vedrører en af de personer, der er omfattet af indefrysningen af finansielle aktiver.
- 3 Den 13. november 2017 vedtog Rådet endvidere forordning (EU) 2017/2063 om restriktive foranstaltninger på baggrund af situationen i Venezuela (EUT 2017, L 295, s. 21) på grundlag af artikel 215, stk. 2, TEUF og afgørelse 2017/2074.
- 4 Artikel 2 i forordning 2017/2063 præciserer, at det er forbudt at levere teknisk bistand eller yde mæglervirksomhed samt at levere finansiering eller finansiel bistand og andre tjenesteydelser i forbindelse med de varer og den teknologi, der den 17. marts 2014 er opført på Den Europæiske Unions fælles liste over militært udstyr til fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela eller til brug i Venezuela (EUT 2014, C 107, s. 1).
- 5 Artikel 3 i og bilag I til forordning 2017/2063 bestemmer, at det ligeledes er forbudt at sælge, levere eller eksportere udstyr, der kan anvendes til intern undertrykkelse, såsom våben, ammunition, køretøjer, som er specielt konstrueret til bekæmpelse af optøjer, eller der er specielt konstrueret til transport eller overførsel af fanger og/eller arrestanter eller sprængstoffer, og at det ligeledes er forbudt at levere teknisk bistand, yde mæglervirksomhed, levere finansiering eller finansiel bistand og andre tjenesteydelser i tilknytning hertil, til fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela eller til brug i Venezuela.
- 6 Artikel 4 i forordning 2017/2063 bestemmer, at de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, uanset denne forordnings artikel 2 og 3, kan tillade visse transaktioner på vilkår, som de finder passende.
- 7 Medmindre den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat forudgående har givet tilladelse hertil, er det i medfør af artikel 6 og 7 i og bilag II til forordning 2017/2063 forbudt at sælge, levere, overføre eller eksportere udstyr, teknologi eller software til brug for »Packet Inspection«, netværksaflytning- og overvågning, netværks- og satellitjamning og talegenkendelse- og talebehandling og at levere teknisk bistand eller yde mæglervirksomhed, levere finansiering eller finansiel bistand eller andre tjenester i forbindelse med det nævnte udstyr og den nævnte teknologi og software til fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela eller til brug i Venezuela.

- 8 I henhold til artikel 20 i forordning 2017/2063 finder de ovennævnte forbud anvendelse:
- »[...]
- a) på Unionens område, herunder også i dens luftrum
 - b) om bord på fly og skibe under en medlemsstats jurisdiktion
 - c) på enhver statsborger i en medlemsstat, der opholder sig i eller uden for Unionens område;
 - d) på juridiske personer, enheder eller organer inden for eller uden for Unionens område, som er stiftet eller oprettet i henhold til en medlemsstats ret;
 - e) på juridiske personer, enheder eller organer i relation til virksomhed, der helt eller delvist udøves i Unionen.«
- 9 Artikel 8-11 i og bilag IV og V til forordning nr. 2017/2063 foreskriver desuden – med visse forbehold – at der skal ske indefrysning af finansielle aktiver, der tilhører visse fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer, samt et forbud mod, at disse aktiver stilles til rådighed eller er til fordel for disse.
- 10 Endelig præciseres det i artikel 17, stk. 4, i forordning nr. 2017/2063, at »[l]isterne i bilag IV og V revideres regelmæssigt og mindst hver 12. måned«. Den 6. november 2018 ændrede Rådets forordning (EU) 2018/1653 om gennemførelse af forordning nr. 2017/2063 (EUT 2018, L 276, s. 1) nr. 7), i bilag IV til sidstnævnte forordning vedrørende en af de personer, der er omfattet af indefrysningen af finansielle aktiver.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 11 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 6. februar 2018 har Den Bolivariiske Republik Venezuela anlagt den foreliggende sag til prøvelse af forordning 2017/2063, for så vidt som dens bestemmelser vedrører sagsøgeren.
- 12 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 3. maj 2018 har Rådet i henhold til artikel 130 i Rettens procesreglement fremsat en formalitetsindsigelse. Den 27. juni 2018 indgav Den Bolivariiske Republik Venezuela sine bemærkninger til denne indsigelse.
- 13 Efter forslag fra Fjerde Afdeling besluttede Retten den 17. oktober 2018 i medfør af procesreglementets artikel 28 at henvise sagen til et udvidet dommerkollegium.
- 14 På forslag fra den refererende dommer har Retten (Fjerde Udvidede Afdeling) i henhold til procesreglementets artikel 130, stk. 6, besluttet at indlede den mundtlige forhandling, men begrænset til spørgsmålet om sagens formalitet. Inden for rammerne af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 89 har Retten (Fjerde Udvidede Afdeling) endvidere anmodet parterne om skriftligt at besvare et spørgsmål. Parterne har besvaret denne anmodning ved skrivelser af 14. december 2018.
- 15 Ved særskilt processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 17. januar 2019 har Den Bolivariiske Republik Venezuela på grundlag af procesreglementets artikel 86 tilpasset sin stævning, således at denne omfatter både afgørelse 2018/1656 og gennemførelsesforordning 2018/1653, for så vidt som de nævnte retsakters bestemmelser vedrører sagsøgeren. Rådet besvarede anmodningen om tilpasning den 5. februar 2019.

- 16 Den Bolivariske Republik Venezuela har nedlagt følgende påstande:
- Forordning 2017/2063 for det første, gennemførelsesforordning 2018/1653 for det andet og afgørelse 2018/1656 for det tredje annulleres, for så vidt som bestemmelserne heri vedrører sagsøgeren.
 - Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 17 Rådet har i sin formalitetsindsigelse nedlagt følgende påstande:
- Sagen afvises.
 - Den Bolivariske Republik Venezuela tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 18 I sine bemærkninger til formalitetsindsigelsen har Den Bolivariske Republik Venezuela nedlagt påstand om, at formalitetsindsigelsen forkastes.
- 19 Parterne afgav mundtlige indlæg og besvarede de af Retten stillede spørgsmål i retsmødet den 8. februar 2019.

Retlige bemærkninger

Om søgsmålet for så vidt angår forordning 2017/2063

Indledende bemærkninger

- 20 I sin stævning har Den Bolivariske Republik Venezuela nedlagt påstand om annullation af forordning 2017/2063, for så vidt som denne forordnings bestemmelser vedrører sagsøgeren.
- 21 I forbindelse med sin påstand om, at der skal træffes afgørelse om sagens formalitet uden behandling af sagens realitet, har Rådet anført, at Den Bolivariske Republik Venezuela i sin stævning har henvist til artikel 2, 3, 6 og 7 i forordning 2017/2063. Den Bolivariske Republik Venezuela har hverken tilbagevist denne fortolkning af stævningen i sine skriftlige indlæg eller i retsmødet.
- 22 Det skal således fastslås, at søgsmålet, for så vidt som det er rettet mod forordning 2017/2063, alene vedrører artikel 2, 3, 6 og 7 (herefter »de anfægtede bestemmelser«).

Om formaliteten

- 23 Rådet har fremsat tre formalitetsindsigelser, nemlig for det første, at Den Bolivariske Republik Venezuela ikke har søgsmålsinteresse, for det andet, at denne ikke er umiddelbart berørt af de anfægtede bestemmelser, og at denne for det tredje ikke er en »fysisk eller juridisk person« som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF.
- 24 Retten finder, at der skal træffes afgørelse om sagens formalitet, idet Rådets anden formalitetsindsigelse om, at Den Bolivariske Republik Venezuela ikke er umiddelbart berørt af de anfægtede bestemmelser, skal behandles først.
- 25 Rådet har gjort gældende, at Den Bolivariske Republik Venezuela ikke er umiddelbart berørt af de anfægtede bestemmelser som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF.

- 26 Rådet har i denne henseende gjort gældende, at Den Boliviariske Republik Venezuela ikke kan hævde at være umiddelbart berørt af de anfægtede bestemmelser med henvisning til, at bestemmelserne skulle have til formål at tvinge den til at ophøre med at føre sin politik. Spørgsmålet om, hvorvidt en retsakt påvirker en sagsøgers retsstilling umiddelbart, afhænger således af den pågældende retsakts indhold og ikke af dens formål.
- 27 Hertil kommer, at en retsakt, der forbyder en aktivitet, alene har direkte virkning for dem, der udøver en sådan virksomhed. Følgerne af et sådant forbud for andre personer kan ikke anses for at være en direkte følge af den pågældende retsakt. De anfægtede bestemmelser indebærer imidlertid ikke noget forbud for Den Boliviariske Republik Venezuela. I henhold til artikel 20 i forordning 2017/2063 er de pågældende bestemmelser begrænset til at forbyde fysiske eller juridiske personer, der er omfattet af Den Europæiske Unions jurisdiktion, direkte eller indirekte at sælge eller eksportere udstyr og teknologi til Venezuela og at levere visse dermed forbundne tjenesteydelser til dette land.
- 28 Den Boliviariske Republik Venezuela har heroverfor anført, at den omstændighed, at sagsøgeren ikke a priori er omfattet af artikel 20 i forordning 2017/2063, ikke udelukker, at forordningen har indvirkning på retsstillingen for denne. Artikel 75 TEUF og artikel 215 TEUF giver netop Unionen beføjelse til at vedtage økonomiske sanktioner med henblik på, at de pågældende sanktioner kan få virkninger i tredjelande. De anfægtede bestemmelser indebærer således i det foreliggende tilfælde et forbud mod at levere militært udstyr, teknologi, software og tilknyttede tjenester til sagsøgeren, således at denne ikke kan anvende dette til intern undertrykkelse, og for at få sagsøgeren til at ændre sin angiveligt undertrykkende politik. Med henblik på at nå dette mål begrænser de anfægtede bestemmelser udøvelsen af visse rettigheder, som Den Boliviariske Republik Venezuela i henhold til folkeretten kunne have draget fordel af, såsom retten til at forhandle eller indgå aftaler med europæiske leverandører af tjenesteydelser og udstyr.
- 29 Det bemærkes i denne forbindelse, at det følger af fast retspraksis, at betingelsen i artikel 263, stk. 4, TEUF, hvorefter en fysisk eller juridisk person skal være umiddelbart berørt af den retsakt, der er genstand for søgsmålet, forudsætter, at to kumulative kriterier er opfyldt, nemlig for det første, at den anfægtede foranstaltning umiddelbart skal have indvirkning på sagsøgerens retsstilling, og for det andet, at foranstaltningen ikke må overlade et skøn til de adressater, der skal gennemføre den, men at gennemførelsen skal ske helt automatisk, udelukkende i medfør af EU-reglerne og uden anvendelse af andre mellemkommende regler (kendelse af 8.10.2015, Agrotikos Synetairismos Profitis mod Rådet, T-731/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:821, præmis 26, og dom af 13.9. 2018, Almaz-Antey mod Rådet, T-515/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:545, præmis 62).
- 30 I denne sammenhæng skal det endvidere bemærkes, at der ved afgørelsen af, om en retsakt har indvirkning på retsstillingen, navnlig skal lægges vægt på retsaktens formål, ordlyd, rækkevidde og indhold samt den retlige og faktiske baggrund for retsaktens (jf. kendelse af 8.3.2012, Octapharma Pharmazeutika mod EMA, T-573/10, EU:T:2012:114, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 I det foreliggende tilfælde indeholder de anfægtede bestemmelser for det første et forbud mod at sælge eller levere våben, militært materiel eller enhver anden type udstyr, der kan anvendes til intern undertrykkelse, samt udstyr, teknologi eller overvågningssoftware til fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela. De anfægtede bestemmelser indeholder for det andet et forbud mod at levere finansielle, tekniske eller andre tjenester i forbindelse med sådant udstyr og teknologi til de samme fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela.
- 32 Artikel 20 i forordning 2017/2063 begrænser anvendelsen af ovennævnte forbud til Unionens område, til fysiske personer, der er statsborgere i en medlemsstat, og til juridiske personer, som er stiftet eller oprettet i henhold til en medlemsstats ret, samt til juridiske personer, enheder og organer i relation til virksomhed, der helt eller delvist udøves i Unionen.

- 33 De anfægtede bestemmelser indebærer derimod ikke noget forbud for Den Bolivariiske Republik Venezuela. De anfægtede bestemmelser kan højst have indirekte virkninger for sagsøgeren, for så vidt som de forbud, der gælder for fysiske personer, der er statsborgere i en medlemsstat, og juridiske personer, som er stiftet eller oprettet i henhold til en medlemsstats ret, kan indebære en begrænsning af de kilder, hvorfra Den Bolivariiske Republik Venezuela har mulighed for at skaffe sig de pågældende varer og tjenester.
- 34 I dom af 13. september 2018, *Almaz-Antey mod Rådet* (T-515/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:545), forkastede Retten ganske vist argumentet om, at retsstillingen for en enhed, der er etableret uden for Unionen, ikke var umiddelbart berørt af foranstaltninger, der havde til formål at forbyde de erhvervsdrivende i Unionen at gennemføre visse typer af transaktioner med denne enhed. Retten fastslog således, at et forbud for erhvervsdrivende i Unionen mod at gennemføre sådanne transaktioner var ensbetydende med at forbyde sagsøgeren at gennemføre de af sagen omfattede transaktioner med dem (jf. i denne retning dom af 13.9.2018, *Almaz-Antey mod Rådet*, T-515/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:545, præmis 65).
- 35 Det skal imidlertid bemærkes, at sagsøgeren i den sag, der gav anledning til dom af 13. september 2018, *Almaz-Antey mod Rådet* (T-515/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:545), udtrykkeligt var omfattet af den anfægtede retsakt. Sagsøgerens navn figurerede således i bilaget til den anfægtede afgørelse som en virksomhed, som det var forbudt at sælge eller levere de pågældende varer og tjenesteydelser til.
- 36 I den foreliggende sag er Den Bolivariiske Republik Venezuela derimod ikke som stat udtrykkeligt og specifikt nævnt i de anfægtede bestemmelser på en måde, der er sammenlignelig med den, der var tilfældet for sagsøgeren i den sag, der lå til grund for den nævnte dom.
- 37 Rådet har endvidere med rette anført, at Den Bolivariiske Republik Venezuela ikke kan sidestilles med en erhvervsdrivende som sagsøgeren i sag T-515/15. Den Bolivariiske Republik Venezuelas aktiviteter kan nemlig ikke betragtes alene som rent kommercielle, hvilket den også selv har medgivet. Således skal en stat gøre brug af sin beføjelse til at udøve offentlig myndighed inden for rammen af statslige opgaver såsom f.eks. forsvarsmæssige, politimæssige og sikkerhedsmæssige opgaver. Desuden har Den Bolivariiske Republik Venezuela, i modsætning til en erhvervsdrivende, hvis opgavevaretagelse er begrænset af dens formål, et virkeområde som stat, der er kendetegnet ved en vidtrækkende diversitet, og som ikke kan reduceres til en bestemt aktivitet. Denne meget brede vifte af beføjelser adskiller således Den Bolivariiske Republik Venezuela fra en erhvervsdrivende, der sædvanligvis udøver en bestemt økonomisk aktivitet, som er omfattet af en restriktiv foranstaltning.
- 38 Endvidere følger det af retspraksis, at forbud som dem, der er fastsat i de anfægtede bestemmelser, ikke umiddelbart vil berøre erhvervsdrivende, som ikke er aktive på de pågældende markeder (jf. i denne retning kendelse af 6.9.2011, *Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Europa-Parlamentet og Rådet*, T-18/10, EU:T:2011:419, præmis 79). Således fastslog Retten i dom af 13. september 2018, *Almaz-Antey mod Rådet* (T-515/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:545, præmis 66), netop, at sagsøgeren var et selskab, der var aktivt i forsvarssektoren, som var omhandlet i de relevante bestemmelser i den anfægtede retsakt.
- 39 I den foreliggende sag har Den Bolivariiske Republik Venezuela fremlagt oplysninger fra Eurostat, hvoraf det fremgår, at den samlede værdi af handelstransaktioner med Venezuela vedrørende de varer, der er omfattet af de anfægtede bestemmelser, udgjorde 76 mio. EUR i 2016, 59 mio. EUR i 2017 og 0,00 EUR i 2018.
- 40 Selv om disse oplysninger er af en sådan karakter, at de kan godtgøre de anfægtede bestemmelsers effektivitet, kan de ikke desto mindre ikke anses for at godtgøre, at Den Bolivariiske Republik Venezuela ved at købe de pågældende varer og tjenester har handlet som en enhed, der er sammenlignelig med en økonomisk aktør på det pågældende marked, og ikke inden for rammen af sine statslige opgaver.

- 41 I mangel af et grundlag – f.eks. en kontrakt, hvorved Den Bolivariiske Republik Venezuela for Retten kunne påvise et retsforhold mellem denne stat og EU-erhvervsdrivende – er muligheden for at indgå i et sådant retsforhold rent spekulativ og kan kun følge af fremtidige og hypotetiske forhandlinger. De forbud, der er indført med de anfægtede bestemmelser, kan derfor ikke i sig selv anses for at påvirke Den Bolivariiske Republik Venezuelas retsstilling.
- 42 Den Bolivariiske Republik Venezuela har ganske vist henvist til, at det følger af fast retspraksis, at den omstændighed, at en EU-retsakt forhindrer en offentlig myndighed i at udøve sine selvstændige beføjelser på den måde, som den ønsker at gøre det, påvirker den offentlige myndigheds retsstilling, således at den pågældende retsakt må siges at berøre den offentlige myndighed umiddelbart.
- 43 Den retspraksis, hvortil Den Bolivariiske Republik Venezuela har henvist, er imidlertid blevet anvendt i sager om indenstatslige enheders ydelse af offentlig støtte (jf. i denne retning dom af 8.3.1988, *Exécutif régional wallon og Glaverbel mod Kommissionen*, 62/87 og 72/87, EU:C:1988:132, præmis 6 og 8, af 30.4. 1998, *Vlaamse Gewest mod Kommissionen*, T-214/95, EU:T:1998:77, præmis 29, og af 26.11.2015, *Comunidad Autónoma del País Vasco og Iteizpi mod Kommissionen*, T-462/13, EU:T:2015:902, præmis 34), om landbrugsområdet og om rettigheder vedrørende landbrugsprodukter, pålagt en fremtidig medlemsstat før dens tiltrædelse (jf. i denne retning dom af 10.6.2009, *Polen mod Kommissionen*, T-257/04, EU:T:2009:182, præmis 56-58), såvel som i forbindelse med regulering af den kørende trafik (jf. i denne retning dom af 13.12. 2018, *Ville de Paris, Ville de Bruxelles og Ayuntamiento de Madrid mod Kommissionen*, T-339/16, T-352/16 og T-391/16, under appel, EU:T:2018:927, præmis 50). I alle de nævnte sager begrænsede de pågældende retsakter imidlertid umiddelbart de pågældende offentlige juridiske personers udøvelse af deres materielle beføjelser. I den foreliggende sag forbyder de anfægtede bestemmelser derimod ikke umiddelbart Den Bolivariiske Republik Venezuela at købe og importere det omhandlede udstyr og at modtage de omhandlede tjenester. Bestemmelserne berører ikke Den Bolivariiske Republik Venezuelas mulighed for at udøve sine suveræne rettigheder på de områder og for så vidt angår de varer, der er underlagt dens jurisdiktion, og der er intet i forordning 2017/2063, der gør det muligt at antage, at Rådet har haft til hensigt at begrænse Den Bolivariiske Republik Venezuelas retsevne. Under hensyntagen til enhver stats – eller en sammenslutning af stater – ret til selv suverænt at beslutte, på hvilken måde den pågældende stat agter at opretholde økonomiske forbindelser med tredjelande, begrænser de pågældende foranstaltninger højst indirekte Den Bolivariiske Republik Venezuelas muligheder i denne henseende.
- 44 På baggrund af det ovenstående skal det fastslås, at Den Bolivariiske Republik Venezuelas retsstilling ikke umiddelbart er berørt af de anfægtede bestemmelser.
- 45 Den Bolivariiske Republik Venezuela har endvidere henledt opmærksomheden på, at de anfægtede bestemmelser begrænser de økonomiske og finansielle forbindelser, som denne har med virksomheder i EU. Den Bolivariiske Republik Venezuela har således anført, at der ved bedømmelsen af sagsøgers søgsmålskompetence bør tages hensyn til en sådan økonomisk påvirkning.
- 46 Det er korrekt, at Retten i sin dom af 3. maj 2018, *Distillerie Bonollo SpA m.fl. mod Rådet* (T-431/12, under appel, EU:T:2018:251, præmis 51-53), som Den Bolivariiske Republik Venezuela har henvist til, fastslog, at hvis den umiddelbare indvirkning skulle anses for at være begrænset til virkninger af retlig karakter, ville ethvert søgsmål anlagt af en EU-producent til prøvelse af en forordning om pålæggelse af antidumpingtold systematisk skulle afvises, og det samme ville gælde for alle sager anlagt af konkurrenter til modtagere af statsstøtte, som Kommissionen havde erklæret forenelig med det indre marked efter en formel undersøgelsesprocedure, og for alle sager anlagt af en konkurrent til prøvelse af en afgørelse, hvorved en fusion erklæres forenelig med det indre marked. Desuden fastslog Retten i dom af 13. september 2018, *NK Rosneft m.fl. mod Rådet* (T-715/14, ikke trykt i Sml., under appel, EU:T:2018:544, præmis 80 og 81), og af 13. september 2018, *Gazprom Neft mod Rådet* (T-735/14 og T-799/14, EU:T:2018:548, præmis 88, 89 og 97), der netop blev afsagt på området for restriktive foranstaltninger, at der ved bedømmelsen af, om betingelsen om at være umiddelbart berørt er opfyldt

for personer, som ved navns nævnelse er opført i de relevante retsakter, og som ved hjælp af dokumenter fremlagt for Retten har godtgjort, at de var aktive på det marked, der er ramt af eksportrestriktioner, skal tages hensyn ikke blot til de pågældende foranstaltningers påvirkning af disse personers retsstilling, men også til foranstaltningernes faktiske virkninger for disse personer.

- 47 Det fremgår imidlertid af præmis 37-40 ovenfor, at Den Bolivariiske Republik Venezuela ikke har godtgjort, at den skal sidestilles med en erhvervsdrivende på området for de varer og tjenester, der er omfattet af de anfægtede bestemmelser.
- 48 Derfor kan den omstændighed, at de anfægtede bestemmelser forbyder erhvervsdrivende, der er etableret i Unionen, at have økonomiske og finansielle forbindelser med fysiske eller juridiske personer, enheder eller organer i Venezuela ikke føre til den konklusion, at de pågældende bestemmelser berører Den Bolivariiske Republik Venezuela umiddelbart som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF.
- 49 Den Bolivariiske Republik Venezuela har endelig gjort opmærksom på, at den uden søgsmålskompetence vil være frataget enhver effektiv retsbeskyttelse, for så vidt som den i mangel af nationale gennemførelsesforanstaltninger ikke vil kunne anlægge sag ved retterne i medlemsstaterne.
- 50 Det er imidlertid nødvendigt at minde om, at de i artikel 263, stk. 4, TEUF fastsatte betingelser for at antage en sag til realitetsbehandling ganske vist skal fortolkes i lyset af den grundlæggende ret til en effektiv retsbeskyttelse, uden at fortolkningen herved dog fører til, at der ses bort fra de betingelser, som udtrykkeligt er fastsat i EUF-traktaten (jf. kendelse af 28.9.2016, PAN Europe m.fl. mod Kommissionen, T-600/15, EU:T:2016:601, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Som følge heraf må sagen afvises, for så vidt som den er rettet mod de anfægtede bestemmelser.

Om søgsmålet, for så vidt som der er nedlagt påstand om annullation af afgørelse 2018/1656 og af gennemførelsesforordning 2018/1653 efter tilpasning af påstandene i stævningen

- 52 Den Bolivariiske Republik Venezuela har gjort gældende, at artikel 1, nr. 1), i afgørelse 2018/1656 ændrer artikel 13, stk. 1, i afgørelse 2017/2074 og således forlænger denne afgørelses gyldighedsperiode indtil den 14. november 2019. Den Bolivariiske Republik Venezuela har anført, at ifølge anden betragtning til afgørelse 2018/1656 blev denne forlængelse besluttet »[p]å grundlag af en gennemgang« af afgørelse 2017/2074. Den Bolivariiske Republik Venezuela har endvidere anført, at gennemførelsesforordning 2018/1653 blev vedtaget efter en fornyet undersøgelse af situationen i Venezuela i henhold til artikel 17, stk. 4, i forordning 2017/2063. Det følger derfor af afgørelse 2018/1656 og gennemførelsesforordning 2018/1653, at Den Bolivariiske Republik Venezuela fortsat er underlagt de restriktive foranstaltninger, der er fastsat i henholdsvis afgørelse 2017/2074 og forordning 2017/2063 i yderligere ét år. Når en retsakt, der oprindeligt blev anfægtet, imidlertid under den igangværende procedure forlænges ved en efterfølgende retsakt, må den efterfølgende retsakt anses for et nyt element, der indebærer, at sagsøgeren skal have mulighed for at tilpasse sin stævning.
- 53 Eftersom de anfægtede bestemmelser imidlertid ikke direkte vedrører Den Bolivariiske Republik Venezuela, gælder det samme også for gennemførelsesforordning 2018/1653. Denne forordning ændrer således bilag IV til forordning nr. 2017/2063, som blev ændret første gang ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2018/88 af 22. januar 2018 om gennemførelse af den nævnte forordning (EUT 2018, L 16 I, s. 6). Den Bolivariiske Republik Venezuela har imidlertid ikke anfægtet indholdet af bilag IV.
- 54 Det følger endvidere af procesreglementets artikel 86, at en sagsøger i forbindelse med en anmodning om tilpasning kan nedlægge påstand om annullation af en retsakt, der erstatter eller ændrer en anden retsakt, såfremt der i stævningen er nedlagt påstand om annullation af sidstnævnte retsakt (jf. i denne

retning dom af 25.1.2017, Almaz-Antey Air and Space Defence mod Rådet, T-255/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:25, præmis 37-39 og den deri nævnte retspraksis). Således som Rådet imidlertid har påpeget, ændrer afgørelse 2018/1656 afgørelse 2017/2074, hvilken sidstnævnte Den Bolivariiske Republik Venezuela ikke har nedlagt påstand om annullation af i stævningen.

- 55 Følgelig skal søgsmålet, for så vidt som det tilsigter annullation af både afgørelse 2018/1656 og gennemførelsesforordning 2018/1653, afvises.
- 56 Henset til det ovenstående skal søgsmålet afvises i sin helhed, uden at det er nødvendigt at tage stilling til de to øvrige formalitetsindsigelser, som Rådet har fremført.

Sagsomkostninger

- 57 Ifølge procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 58 Da Den Bolivariiske Republik Venezuela har tabt sagen, bør det pålægges denne at bære både sine egne omkostninger og at betale Rådets omkostninger i overensstemmelse med Rådets påstande.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Udvidede Afdeling):

- 1) **Sagen afvises.**
- 2) **Den Bolivariiske Republik Venezuela bærer sine egne omkostninger og betaler de af Rådet for Den Europæiske Union afholdte omkostninger.**

Kanninen

Szwarcz

Iliopoulos

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Reine

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. september 2019.

Underskrifter